

ΟΧΕΣΟΣ

ΝΕΑΝΙΚΟ & ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ “ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ”
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2018

99

Προσκλητήριο... στους ήρωες του 1940

Νεανικό & Μαθητικό περιοδικό
των ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ
“ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ”

Ταχυδρομική διεύθυνση:
Ισθμός Κορίνθου, Τ.Κ.20100
Τηλ: 27410.29663
www.apostolospavlos.gr

Περίοδος Β' Χρόνος ΙΒ'
(Περίοδος Α': 1994-8)

Τεύχος **99** (145)
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2018
Συντάσσεται από μαθητές
των Εκπαιδευτηρίων
με την γενική επιμέλεια της
Διεύθυνσης.

Υπεύθυνος ύλης:

Ανδρέας Κουτσόπουλος, φιλόλογος

Εκδότης - Ιδιοκτήτης:

Σύλλογος «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ»
Γέλωνος 9, 11521 Αθήνα
Τηλ: 210- 6443.294
ΤΥΠΟΙΣ: Lithos

Περιεχόμενα

- 99 Πρόδρομοι σωτηρίας
- 100 Για τον άγ. Ιωάννη τον Πρόδρομο
- 101 Προς τους νέους (ποίηση)
- 102 Ελληνική μεγαλοψυχία
- 104 Φιλολογική Γωνιά
- 106 Ζώνη Πολιτισμού στα Σχολεία
- 108 Εκδηλώσεις Χαράς & Δημιουργίας
- 110 Ο Πόντος θε να σβήσει όταν ο ήλιος
ανατείλει από τη Δύση (Β' μέρος)
- 113 Μαθητεύοντας κοντά στους αγίους
- 114 Δελτίο Ειδήσεων για Εφήβους
- 116 Θα σας πω μια ιστορία...
- 118 Μιλάμε σωστά ελληνικά;
- 119 Οι «Σπίθες» του «Πυρσού»

► **Εικόνα εξωφύλλου:** Τρισάγιο στους Έλληνες στρατιώτες του 1940 από τους μαθητές των Εκπ/ρίων μας στο Βουλιαράτι Β. Ηπείρου, Νοέμ. 2017.

Καλή Αρχή!!!

Αυτήν την χρονιά που αρχίζει,
Σου την εμπιστεύομαι, Θεέ μου.
Κάνε να την ζήσω με συνείδηση και να προσφέρω
στα μικρά καθημερινά καθήκοντα
τη φροντίδα μου και την έννοια μου.

Πρόδρομοι σωτηρίας

Φίλε και φίλη,

Απ' τα μικρά μας χρόνια μας αρέσει να προηγούμαστε, να οδηγούμε, να πρωτοστατούμε σε όλα. Συνηθισμένη στάση παιδιών και νέων, που επικροτείται και ενθαρρύνεται συχνά και από τους μεγάλους. Μεγαλώνοντας, ίσως αντιληφθούμε ότι αυτή η τάση δεν αντανακλούσε ούτε βέβαια την άσκηση συνειδητού χρέους για την υπηρεσία κάποιου συλλογικού σκοπού ούτε πάλι την αξιοποίηση εξαιρετικών ικανοτήτων μας για τη σωτηρία των άλλων αλλά μόνο την εγωιστική διάθεση αυτοπροβολής και επιβολής-επικράτησης έναντι συνομηλίκων και μη.

Κι όμως, η Εκκλησία θέλει εμάς, τα μέλη του σώματός της, του σώματος του Χριστού, πρωτοπόρους-προδρόμους. Κάθε Σεπτέμβρη μας φέρνει ως πρότυπο τον μόνο επίσημο Πρόδρομο, τον Ιωάννη, με τον εορτασμό της συλλήψεώς του από την Ελισάβετ. Εμείς βέβαια γνωρίζουμε τον Ιωάννη ως Πρόδρομο του Χριστού με την έννοια ότι προετοίμασε τον δρόμο για την έλευσή Του και την συνέχιση και ολοκλήρωση του σωτήριου έργου Του. Όμως ο Ιωάννης δεν στάθηκε μόνο πρόδρομος του Χριστού αλλά και πρόδρομος του κάθε

πιστού για τη σωτηρία του.

Αν ρωτήσεις σήμερα κάποιον μοναχό ποιον θεωρεί πρωτοπόρο και πρόδρομο του σωτήριου ασκητικού δρόμου που ακολουθεί, θα σου δείξει τον Ιωάννη τον Πρόδρομο. Αυτός στάθηκε με την αυστηρή ασκητική του ζωή γνήσιο πρότυπο του μοναχισμού ανά τους αιώνες. Όμως ο Ιωάννης δεν φάνηκε οδοδείκτης μόνο σε ανθρώπους εξαιρετικών κλήσεων όπως οι μοναχοί. Πρωτίστως αναδείχθηκε σε διακριτικό καθοδηγητή-πρόδρομο κάθε αναζητητή της γνήσιας πνευματικής ζωής. Ανεξαρτήτως του πόσοι άντεξαν να ακολουθήσουν τη διδαχή του, ο Ιωάννης δεν περιφρόνησε κανέναν από εκείνους που τον πλησίασαν. Και το κυριότερο, με ιδιαίτερη διάκριση έδινε στον καθένα εκείνο που

Κάθε Μήνα

Και προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν... παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σε»

(Λουκ. ζ', 19-20)

του χρειαζόταν για τη σωτηρία του. Στους μαθητές του έδειξε τον αληθινό Διδάσκαλο, τον Ιησού Χριστό, υποδεικνύοντάς τους να Τον ακολουθήσουν με τη χαρακτηριστική φράση «Εκείνον δει αυξάνειν, εμέ δε ελαττούσθαι». Στους όχλους υπέδειξε την έμπρακτη μετάνοια με τα καλά έργα και τη φιλανθρωπία. Στους τελώνες το να μην εισπράττουν παραπάνω από το νόμιμο. Στους στρατιωτικούς που τον πλησίασαν συμβούλευε να μην συκοφαντούν και να μην κερδοσκοπούν καταχρώμενοι την εξουσία τους και τον φόβο που αυτή ενέπνεε στους ανθρώπους. Ακόμη και στον Βασιλιά Ηρώδη στάθηκε πρόδρομος ο Ιωάννης, ελέγχοντάς τον για τις πράξεις του και κηρύττοντας και σ' αυτόν κατά τη διάρκεια της φυλακίσεώς του σωτήριες αλήθειες, τις οποίες, όπως αναφέρει η Καινή Διαθήκη, εκείνος τις άκουγε ευχαρίστως.

Βέβαια δεν κρίνεται ο διδάσκαλος από την πορεία και πρόοδο των μαθητών του, οι οποίοι είναι ελεύθεροι να κωφεύουν στις παραινέσεις του. Κρίνεται όμως από τον ζήλο, τη διάθεση και τη στοχοθεσία του, που για τον Ιωάννη δεν αμφισβητούνται. Επιδίωξή του καθ' όλη τη διάρκεια του έργου του ήταν το πλησίασμα κάθε ανθρώπου στον Θεό. Ο Ιωάννης στάθηκε πρότυπο. Για τον καθένα όμως είχε τη διακριτική συμβουλή του. Τελικά οι ακροατές του ενήργησαν σύμφωνα με τη δική τους προαίρεση και είναι υπεύθυνοι για τη σωτηρία τους.

Πρόδρομους, κατ' αναλογία, θέλει κι εμάς η Εκκλησία. Πρόδρομος καθένας, στον ρόλο του. Ο γονιός, ο δάσκαλος, ο ιερέας, ο μαθητής μπορούμε με τη ζωή μας να γίνουμε εμπράκτως πρόδρομοι σωτηρίας στο περιβάλλον μας. Έτσι ασφαλίζουμε τη δική μας σωτήρια πορεία, ακολουθώντας βήμα-βήμα τα χνάρια του Αποστόλου Παύλου «γέγονα τοις πάσι τα πάντα ίνα πάντως τινας σώσω».

Για τον άγ. Ιωάννη τον Πρόδρομο

Σήμερα που γράφω, μέρα Τετάρτη, 29 Αυγούστου, είναι η μνήμη του αγίου Ιωάννου του Προδρόμου. Χθες το βράδυ ψάλαμε τον Εσπερινό κατανυκτικά σ' ένα παρεκκλήσι, κ' ήτανε μοναχά λίγες γυναίκες και δυο-τρεις άνδρες.

Σήμερα το πρωί ψάλαμε τη λειτουργία του πάλι με λίγους προσκυνητές. Τα μαγαζιά ήτανε ανοιχτά, όλοι δουλεύανε σαν να μην ήτανε η γιορτή του πιο μεγάλου αγίου της θρησκείας μας. Αληθινά λέγει το τροπάρι του «Μνήμη δικαίου μετ' εγκωμίων, σοι δε αρκέσει η μαρτυρία του Κυρίου, Πρόδρομε».

Με εγκώμια και με ευλάβεια γιορτάζανε άλλη φορά οι ορθόδοξοι χριστιανοί τον Πρόδρομο, αλλά τώρα του φτάνει η μαρτυρία του Κυρίου.

Αυτή η μαρτυρία θ' απομείνει στον αιώνα, είτε τον γιορτάζουνε είτε δεν τον γιορτάζουνε οι άνθρωποι, είτε τον θυμούνται είτε τον ξεχάσουνε. Κ' η μαρτυρία είναι τούτη: πως ο άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος είναι «ο εν γεννητοίς γυναικών μείζων» δηλ. «ο πιο μεγάλος απ' όσους γεννηθήκανε από γυναίκα» κατά τα λόγια του ίδιου του Χριστού. Γι' αυτό κ' η Εκκλησία μας ώρισε να μπαίνει το εικόνισμά του πλάγι στην εικόνα του Χριστού στο εικονοστάσιο της κάθε ορθόδοξης εκκλησιάς.

Φώτης Κόντογλου

(Από το Βιβλίο του
«Γίγαντες ταπεινοί,
Εκδ. Ακρίτας, 2000)

Προς τους νέους

Κρατάτε το κεφάλι σας γυνιά,
έξω το στήθος, όρδιο το κορμί σας
κι αs φαίνεται πως σκύβουνε δειδιά
και τα βουνά ακόμη στην ορμή σας.

Ζαν περπατάτε, αs φαίνεται πως τρέχετε,
πως επιτάζατε με τα φτερά απ' την κοίνια,
πως τρέμει ο κόσμος τα μονοτάκια που δεν έχετε
και των ποδιών σας τα ανήπαρκτα σπηρούνια.

Ζαν βγαίνετε πρωί από το σπίτι σας,
αs φαίνεται πως βγαίνει' από Κάστρο ·
όρδιο το κορμί! Ψνδά τη μύτη σας!
Πάτε να ξεκρεμάσετε τα άσπρα.

Άσπρα, Ζημιαίες, όνειρα, φτερά,
αs είναι της γυγχής σας πρωτοβρόχι,
δνεδάδα νάν' τα Ζήτω, η Χαρά
και Κεραυνός το ΟΧΙ.

Γ. Α. Βδάσος

Εκεί ψηλά στα βουνά της Ηπείρου... Έκανε ένα κύρο που σε περόνιαζε ως το κόκκαλο...

Εθνική μεγαφοβία

Κατάκοποι, άπντοι, ξυλιασμένοι και τουρτουρίζοντας γυρίσαμε από την ενέδρα που φυλάγαμε όλη τη νύχτα. Εμπήκαμε στ' αμπρί, όλοι με μια λαχτάρα. Να ησυχάσουμε! Να πάρουμε λίγον ύπνο και να ζεσταθούμε. Προ παντός να ζεσταθούμε!.. Έξω ο βοριάς λυσσούσε. Άρπαζε το χιόνι από τα γύρω, το σήκωνε σύννεφο ψηλά, το χόρευε στον αέρα και το ξανάριχνε στη γη. Στριμωγμένοι και γκρινιάζοντας προσπαθούσαμε να ζεσταθούμε ο ένας με τον άλλον...

-Βρε παιδιά, ακούστηκε σαν ένα ράγισμα απάνω στο κρύσταλλο της παγωνιάς η φωνή του λοχία. Δεν ήρθε ακόμα ο Γιάννης;

-Αλήθεια, τι έγινε ο Γιάννης; επαναλάβαμε κι εμείς ασυναίσθητα, μέσα στον πρώτο ύπνο που μας έπαιρνε.

-Έμεινε στην ενέδρα. Είδατε που δε βλέπαμε τη νύχτα να στερεώσουμε το αντίσκηνο, για να μας κρατεί λίγο τον βοριά; Τώρα που έφεξε, κάθισε για να το φτιάξει σε δυο λεπτά και θα ερχόταν. Είπε να γλυτώναμε απόψε το βραδυνό μαρτύριο...

-Ναι, μα τώρα έπρεπε να είναι εδώ...

-Βρε παιδιά... μπερδεύε τα λόγια του ο λοχίας. Κάτι, λέω εγώ, πρέπει να γίνει... Μήπως τον Γιάννη τον ζάλισε τούτη η καταραμένη θεομηνία και τον έριξε κάτω, εκεί στον γκρεμό που ανεβαίνουμε... και... και..., δεν ετόλμησε ν' αποτελειώσει την ομιλία του ο λοχίας.

Ετιναχθήκαμε όρθιοι, λες κι εκείνη τι στιγμή άδειασαν απάνω μας ηλεκτρική μπαταρία. Το πέρασμα στον γκρεμό ήταν επικίνδυνο... Αν ο φόβος του λοχία μας ήταν αληθινός, δεν

έπρεπε να χάνουμε ούτε στιγμή. Κάθε λεπτό της ώρας που περνούσε έφερνε πιο κοντά τον θάνατο στον σύντροφό μας. Αν γλίστρησε κι έπεσε; Μπορεί και να μη σκοτώθηκε πέ-

φτοντας απάνω στο μαλακό χιόνι, που εκεί θα ήταν τουλάχιστο δυο μέτρα. Αλλά, πώς θα 'βγαινε από μέσα; Όπως και να είχε το πράγμα, ο Γιάννης διέτρεχε σοβαρό κίνδυνο.

Μα και ποιος δεν διέτρεχε σοβαρό κίνδυνο; Για μας μάλιστα, αν επιχειρούσαμε να πάμε κατά τον Γιάννη, ο κίνδυνος ήταν διπλός: ο καιρός κι ο εχθρός. Ο καιρός, γιατί μπορούσε να μας στριφογυρίσει όλους μας στο ίδιο επικίνδυνο πέρασμα και να μας εξαφανίσει μαζί με τον Γιάννη. Ο εχθρός, γιατί με το φως της ημέρας θα μας έβλεπε και θα μας άρχιζε με τούς όλμους και τα πολυβόλα του... Ποιος όμως σκέφτηκε και τα λογάριασε αυτά εκείνη την ώρα; Μήπως τα σκέφτηκε ο Γιάννης; Μήπως τα λογάριασαν όλα εκείνα τα ηρωικά παλληκάρια μας, που δημιούργησαν τότε το αθάνατο έπος των Βορειοηπειρωτικών βουνών;

-Όχι όλοι, παιδιά. Δυο-τρεις να πάνε. Κι εγώ μαζί τους, ξαναείπε ο λοχίας. Ελάτε μόνο δυο, κι ένας

εγώ, γινόμαστε τρεις. Φτάνουμε.

Και βγήκε έξω από τ' αμπρί. Πίσω του παραταχτήκανε έντεκα άντρες. Η αϋπνία, η κούραση, το ξεπάγιασμα, η γκρίνια εξαφανίστηκαν με μιας. Μια ήρεμη αποφασιστικότητα καθρεφτιζόταν στο πρόσωπό μας. Αθάνατη Ελλάδα! Άντρες που τους έχεις! Γι' αυτό δεν θα πεθάνεις ποτέ!

Ο λοχίας με τους δύο άντρες έφυγαν. Οι άλλοι γυρίσαμε στ' αμπρί και κοιτάξαμε ν' ανάψουμε φωτιά και να προμηθευτούμε λίγο κονιάκ... Δεν προφτάσαμε να ετοιμάσουμε καλά-καλά τ' αμπρί και πρόβαλαν στην είσοδό του οι σύντροφοί μας. Έφερναν καταξυλισμένο, μόλις να στέκει στα πόδια του τον Γιάννη κι αναίσθητο απ' το κρύο έναν Ιταλό. Κάναμε τόπο να περάσει ο δικός μας κι όλοι τρέξαμε για να τον περιποιηθούμε, με κόπο όμως συγκρατώντας τη δυσφορία μας για το δώρο που μας κουβάλησαν.

-Όχι, παιδιά. Εγώ δεν έχω τόσο ανάγκη, τραύλισε ο Γιάννης. Θα τα βολέψω όπως-όπως. Αυτόν όμως τον δυστυχημένο... Βάλτε τον μέσα... Κάνετε του κάτι να συνέρθει... Άιντε, για την ψυχή της μάνας μου.

Σαστίσαμε. Να βάλουμε στ' αμπρί, που δε χωρούσε ούτε μας, που γι' αυτό φιλονεικούσαμε κάθε τόσο μεταξύ μας και να περιποιηθούμε Ιταλό... Εμείς, που κινδυνεύαμε να χαθούμε στα κατσαάβραχα εξ αιτίας τους; Κι αυτό μάλιστα να το προτείνει ο Γιάννης, που τους μισούσε θανάσιμα... Ποιος να τ' ακούσει;

-Καταλαβαίνω τι σκέπτεστε, παιδιά, πρόσθεσε ο Γιάννης. Αλλά, τι να σας πω! Αν βλέπατε πώς τον βρήκα, έναν όγκο ακίνητο, πεσμένο χάμω στη ρίζα της οξυάς, παρακάτω από εκεί που φυλάγαμε τη νύχτα, θα ράγιζε η καρδιά σας. Εφύλαγε, φαίνεται, κι αυτός

σαν εμάς και θα έμενε να φυλάει για πάντα στην ίδια θέση, αν δεν τον έβλεπα. Στην αρχή είπα να... Μα δεν ξέρω πώς, εκείνη τη στιγμή μου φάνηκε πως άκουσα τη φωνή της μάνας μου, Θεός σωχρές' την: «Μη, παιδάκι μου, άνθρωπος σαν κι εσένα είναι κι αυτός. Κι είναι η μάνα του ζωντανή και θα τον κλάψει σαν μάθει τον χαμό του... Λυπήσου τον, παιδί μου, έτσι, για την ψυχή μου». Αυτό ήταν... Τον φορτώθηκα και τον έφερνα. «Κρίμα είναι», έλεγα μέσα μου. «Υστερα, τι φταίει αυτός, αφού ο Μουσολίνι ήταν τρελός;» Αλλ' ο ευλογημένος με κούρασε πολύ, καθώς τον κουβαλούσα στη ράχη μου. Από το διπλό βάρος βούλιαζα βαθιά μέσα στα χιόνια... και... καλά που προφτάσατε. Λίγο ακόμα ν' αργούσατε και θα μας βρίσκατε κοκκαλιασμένους αγκαλιά. Άιντε, βρε παιδιά, για την ψυχή της μάνας μας. Ας κάνουμε το καλό για την αγάπη του Χριστού μας.

Η επίδραση από τα λόγια του Γιάννη ήταν άμεση. Φροντίσαμε τον Ιταλό καλύτερα κι από δικό μας. Κι αυτός, καθώς σε λίγη ώρα συνήρθε, άνοιξε τα μάτια του, κοίταξε γύρω γύρω στ' αμπρί και τα κάρφωσε πάνω μας μ' ένα ύφος ταπεινό, γεμάτο παράκληση, που ζητούσε έλεος μαζί και συγχώρηση.

-Μπέλλα Γκρέτσια! Μπέλλα Γκρέτσια!.. σιγοψυθύρισε κι άρχισε τα κλάματα. Ο λοχίας τού χαμογέλασε με καλωσύνη. Ο Γιάννης μόνο που δεν edάκρυσε. Κι εμείς; Δεν ξέραμε ποιος να του πρωτοπροσφέρει κονιάκ, τσιγάρα, ποιος να τον περιποιηθεί περισσότερο. Αν ήταν όμως στη μάχη...

Τι ψυχή, αλήθεια, είναι αυτή του Έλληνα!.. Δίκαια ο Ιταλός μας εξακολουθούσε να μουρμουρίζει:

-Μπέλλα Γκρέτσια!.. Μπέλλα Γκρέτσια!..

(Από παλιό ανάγνωστικό του Δημοτικού)

Σκέψαι με αφορμή την ταινία «Ο ιερέας»

*Αρκεί ένας άνθρωπος, ποτισμένος με την έννοια της προσφοράς,
να αλλάξει τη ζωή πολλών;*

Ο πόλεμος μπορεί να κάνει θηρίο και τον πιο ήρεμο άνθρωπο. Η αλήθεια και η τραγικότητα της γνωστής αυτής φράσης επιβεβαιώνεται στην ταινία «Ο ιερέας». Σ' αυτή παρουσιάζεται το πώς ο πόλεμος φέρνει τους ανθρώπους σε ακραίες καταστάσεις, καθώς τους οδηγεί στα όριά τους και τους παρασύρει να πράττουν πέρα από τη λογική και με βάση το ένστικτο. Βλέπουμε τους ανθρώπους να χάνουν τα αγαπημένα τους πρόσωπα, να μην μπορούν να απολαμβάνουν τα βασικά τους δικαιώματα, να βγάζουν τον χειρότερό τους εαυτό και τελικά να γίνονται δυστυχισμένοι.

Ένας ήσυχος, καθημερινός άνθρωπος «της διπλανής πόρτας», που ζει τη ζωή του ευτυχισμένα, πέφτει στα χέρια των Γερμανών, που αποφασίζουν να μην τον σκοτώσουν, αλλά τον επιστρατεύουν για τη δική τους ωφέλεια. Κάτω από τις διαταγές τους καταντά να οδηγήσει πολύ κόσμο στα βασανιστήρια και στον θάνατο.

Από την άλλη μεριά, υπάρχει ένας ιερέας, που, πιστός στην εντολή του Κυρίου «αγαπάτε αλλήλους» και στη συνείδησή του, προσπαθεί να συμπαρασταθεί σε όσους μπορεί, χωρίς να υπολογίζει το τι

είναι αυτοί: φίλοι, κομμουνιστές, προδότες, Γερμανοί. Γι' αυτό και τον κατηγορούν. Ακόμη, η προσφορά του δεν περιορίζεται στην πνευματική στήριξη των γύρω του, αλλά επεκτείνεται και στην υλική βοήθεια. Αγωνίζεται και πετυχαίνει τη μεταφορά αιχμαλώτων στο χωριό του, ώστε να έχουν καλύτερες συνθήκες, περιοδεύει σε όλο τον νομό του για να μοιράζει βοήθεια, ξύλα και ζεστά ρούχα και επισκέπτεται ο ίδιος τους εμπερίστατους. Βαπτίζει και υιοθετεί παιδιά, μεγαλώνοντας περισσότερο την πληθνή οικογένειά του.

Ποτισμένος με την απόφαση της προσφοράς και αφοσιωμένος στον σκοπό του, αποδεικνύει ότι η θέληση μπορεί να καταφέρει το ακατόρθωτο, να αλλάξει τον κόσμο, αρχίζοντας από τον διπλανό του. Ότι, τελικά, αρκεί και ένας τέτοιος άνθρωπος, για να αλλάξει τη ζωή πολλών. Αξιομίμητο πρότυπο και για μας, αφού, ακόμα κι αν δεν έχουμε πόλεμο, η κοινωνία μας έχει και σήμερα ανάγκη το πνεύμα της θυσίας και της προσφοράς.

**Σπ. Χουρσαλάς, Μ. Χαμάλη
& Αρσ. Τομαράς, Α' Λυκείου**

Το πιο όμορφο τριαντάφυλλο της υπέρτατης αγάπης

Ήταν μια φορά κι έναν καιρό μια βασίλισσα, που αγαπούσε πολύ τα τριαντάφυλλα. Στον κήπο της είχε όλες τις ποικιλίες που υπήρχαν. Όμως στο παλάτι απλωνόταν η θλίψη και η στενοχώρια. Η βασίλισσα ήταν άρρωστη και οι γιατροί έλεγαν ότι σύντομα θα πέθαινε.

-Υπάρχει ένας τρόπος να σωθεί, είπε ο πιο σοφός. Φέρτε της το πιο υπέροχο τριαντάφυλλο του κόσμου, σύμβολο της αγνής και υπέρτατης αγάπης. Αν προλάβει να το δει, θα σωθεί.

Τότε ήρθαν άνθρωποι από όλο τον κόσμο, με τα πιο όμορφα τριαντάφυλλα, αλλά κανένα δεν ήταν αυτό που ζητούσαν.

-Κανείς δεν βρίσκει το λουλούδι που ζητάμε, έλεγε ο σοφός, και η βασίλισσα μαραζώνει.

Μια μέρα παρουσιάστηκε στο προσκέφαλο της βασίλισσας μια ευτυχισμένη μητέρα με τον μικρό της γιο και είπε:

-Ξέρω πού βρίσκεται το πιο πολύτιμο τριαντάφυλλο του κόσμου, σύμβολο της αγνής και υπέρτατης αγάπης. Ανθίζει στα κόκκινα μαγουλάκια του γιου μου, όταν ξυπνάει και μου χαμογελάει με όλη του την αγάπη.

-Αυτό το τριαντάφυλλο είναι όμορφο, απάντησε ο σοφός, αλλά υπάρχει ένα άλλο, ακόμη πιο όμορφο.

-Ναι, υπάρχει ένα άλλο, ακόμη πιο όμορφο, είπε μια άλλη γυναίκα. Το έχω δει. Δεν υπάρχει άλλο που να είναι πιο ταπεινό και θείο. Ήταν λευκό και το είδα στα μάγουλα της βασίλισσας τότε που κρατούσε αγκαλιά τον άρρωστο γιο της παρακαλώντας τον Θεό γι' αυτόν.

-Θείο και θαυμαστό είναι το λευκό τριαντάφυλλο της αγάπης μιας μάνας, αλλά δεν είναι αυτό που αναζητούμε.

-Όχι, το πιο υπέροχο τριαντάφυλλο το είδα στον βωμό του Κυρίου, είπε με τη σειρά του ο επίσκοπος. Το είδα να λάμπει σαν να καθρέφτιζε το πρόσωπο ενός αγγέλου. Μικρά παιδιά πλησίαζαν το Άγιο Ποτήριο με τη Θεία Κοινωνία και, ανάμεσά τους, ένα μικρό, αθώο κορίτσι προσευχόταν με όλη τη δύναμη της αγνής ψυχούλας του. Αυτή ήταν η έκφραση της πιο αγνής και υπέρτατης αγάπης.

-Ας είναι ευλογημένα τα παιδιά! αναφώνησε ο σοφός,. Κανένας όμως δεν έχει αναφέρει ακόμη το πιο όμορφο τριαντάφυλλο στον κόσμο.

Εκείνη τη στιγμή μπήκε στο δωμάτιο ο μικρός γιος της βασίλισσας. Δάκρυα κυλούσαν στα μάγουλά του και κρατούσε ένα μεγάλο βιβλίο με ντύμα από βελούδο.

-Μητέρα, είπε το αγόρι, άκου τι διάβασα μόλις τώρα!

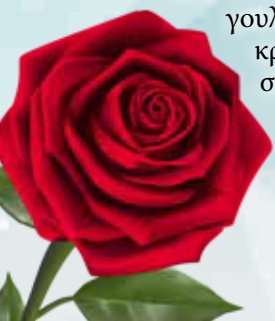
Και, αφού κάθησε δίπλα στο κρεβάτι, άρχισε να διαβάζει για Εκείνον που είχε σταυρωθεί για να σώσει τους ανθρώπους και τις γενιές που θα γεννιούνταν.

-Αυτή είναι η υπέρτατη αγάπη, είπε τέλος.

Μια ροδαλή λάμψη φάνηκε στα μάγουλα της βασίλισσας, που είδε πως μέσα από τις σελίδες εκείνου του βιβλίου ξεπρόβαλλε το πιο καταπληκτικό τριαντάφυλλο του κόσμου, η αγάπη του Χριστού για τους ανθρώπους.

-Τώρα το βλέπω! αναφώνησε. Ποτέ δε θα πεθάνει όποιος αντικρίζει το πιο όμορφο τριαντάφυλλο του κόσμου, την αγνή και υπέρτατη αγάπη του Θεού!

Νίκη Μπουχούτσου, Α' Γυμνασίου

«Ζώνη πολιτισμού» στα Σχολεία

Έχουμε σκεφθεί, όταν βλέπουμε τόσο κόσμο να επισκέπτεται ένα μουσείο ή μια πινακοθήκη στο εξωτερικό, όταν δεν μπορείς εκεί να βρεις εισιτήριο για ένα θέατρο ή για μία συναυλία, όταν βλέπουμε τόσο κόσμο να συχνάζει στα βιβλιοπωλεία του εξωτερικού, γιατί συμβαίνει αυτό; Είναι οι Αμερικανοί, οι Άγγλοι, οι Γάλλοι ή όλοι οι άλλοι Ευρωπαίοι τόσο μορφωμένοι, τόσο καλλιεργημένοι, τόσο φιλομαθείς, τόσο «κουλτουριάρηδες»; Μήπως συμβαίνει κάτι άλλο; Μήπως οι πολίτες αυτών των χωρών έχουν μάθει να ακούνε μουσική, να βλέπουν εκθέσεις, να επισκέπτονται μουσεία, να βλέπουν θέατρο, να διαβάζουν βιβλία; Και πού το έχουν μάθει; Μήπως αυτή η ευαισθησία τους έχει καλλιεργηθεί στα σχολικά τους χρόνια, μέσα από το πρόγραμμα και τις δραστηριότητες του Σχολείου; Ε, λοιπόν, κατά κανόνα αυτό συμβαίνει.

Το Σχολείο τούς φέρνει σε επαφή και τους κάνει να αγαπήσουν την Τέχνη εξ απαλών ονύχων. Από μικρά παιδιά. Ελκυστικά, όχι καταπιεστικά, ως απόλαυση, όχι ως αγγαρεία, ως βίωμα και ως σημαντική μάθηση, όχι ως μάθημα και, μάλιστα, **παρακατιανό**. Τους οδηγεί, δηλαδή, από νωρίς, μελετημένα, με διάρκεια

εργημένοι πολίτες με ευαισθησίες για την τέχνη, το ωραίο, την αισθητική, για ό,τι απευθύνεται στην ψυχή και στο συναίσθημα, τη «συναισθηματική νοημοσύνη», που μπορεί άριστα να συμβαδίζει και να συμπληρώνει την καλλιέργεια της γνώσης, της λογικής, της κριτικής ικανότητας. Τελικός στόχος αυτής της έμφασης

Θα πρέπει να εισαχθεί μια «ζώνη πολιτισμού» στο πρόγραμμα, όχι τόσο ως «μάθημα», αλλά ως μάθηση, ως καλλιέργεια, ως δραστηριότητα, ως ευαισθητοποίηση.

και **κλιμάκωση**, να γνωρίσουν και να αγαπήσουν την τέχνη και τον πολιτισμό γενικότερα. Όχι για να γίνουν μουσικοί ή ζωγράφοι ή ηθοποιοί ή συγγραφείς ή καλλιτέχνες, αλλά για να γίνουν καλλι-

στον πολιτισμό είναι η εξασφάλιση μιας ποιότητας ζωής.

Ας περάσουμε στα δικά μας. Το ελληνικό σχολείο δεν είναι ένα κακό σχολείο, ας το ξεκαθαρίσουμε. Ωστόσο, είναι ένα

σχολείο προσανατολισμένο στις γνώσεις (για την ακρίβεια στις πληροφορίες) και προσδεδεμένο στο άρμα των εισαγωγικών εξετάσεων για το Πανεπιστήμιο. Καλός μαθητής, επιτυχημένος μαθητής, επί-

πρόγραμμα θα πρέπει να αφιερωθεί στην πολιτιστική καλλιέργεια των μαθητών. Όλων των μαθητών. Ένα δώρο που άλλος μαθητής θα επιλέγει και θα αφιερώνει στη μουσική, άλλος στη ζωγραφική,

Ένα δώρο την εβδομάδα σ' ένα διευρυμένο σχολικό πρόγραμμα θα πρέπει να αφιερωθεί στην πολιτιστική καλλιέργεια των μαθητών.

δοξος επιτυχημένος πολίτης είναι αυτός που εισήχθη σε ένα Ανώτατο Ίδρυμα! Αυτός μόνο που μπήκε στην τροχιά απόκτησης ενός πανεπιστημιακού πτυχίου! Και ο άνθρωπος; Η ζωή του; Οι ευαισθησίες, τα ενδιαφέροντα, η καλλιέργεια της ψυχής, κάποιες ανησυχίες πνευματικές για ό,τι είναι έξω και πέρα από την επαγγελματική του καταξίωση; Η αναζήτηση για ό,τι ομορφαίνει τη ζωή του και της δίνει νόημα και άλλες διαστάσεις, όχι ποσοτικές, όχι οικονομικές, όχι καταναλωτικές, όχι υλικές; Όλα αυτά είναι εκτός Παιδείας; Δεν ανήκουν στους σκοπούς της σχολικής μόρφωσης;

Αν όλα αυτά, αν αυτή η διάσταση, αυτός ο προβληματισμός, αυτός ο σκοπός έχουν σημασία για την παιδεία του πολίτη και την εκπαίδευση που την υπηρετεί, τότε θα πρέπει να γίνουν ορισμένες αλλαγές στη «φιλοσοφία» και στην οργάνωση του σχολικού προγράμματος. Θα πρέπει να εισαχθεί μια «ζώνη πολιτισμού» στο πρόγραμμα, όχι τόσο ως «μάθημα», αλλά ως μάθηση, ως καλλιέργεια, ως δραστηριότητα, ως ευαισθητοποίηση. Ένα δώρο την εβδομάδα σ' ένα διευρυμένο σχολικό

άλλος στο θέατρο, άλλος στη λογοτεχνία και στη δημιουργική γραφή, άλλος στη ρητορική, άλλος στην ιστορία τέχνης κ.λπ. Και μάλιστα, με εναλλαγή των επιλογών στα έτη του σχολείου, ώστε να παρακολουθήσει περισσότερα αντικείμενα. Δώρο υποχρεωτικό για όλους, με επίβλεψη στο πρόγραμμα και επιλογή των ιδίων των μαθητών. Με στενή συνεργασία με τον καθηγητή της μουσικής, με τον καθηγητή των καλλιτεχνικών, με τον θεατρολόγο, με τον φιλόλογο, με τον ιστορικό της τέχνης. Σε μια άλλη διάρθρωση των αντίστοιχων αντικειμένων, με ανάλογο πρόγραμμα, κάποιες ειδικές αίθουσες-εργαστήρια και ό,τι χρειάζεται. Εδώ είναι βέβαιο ότι, καλούμενοι, θα βοηθήσουν και οι γονείς, οι Σύλλογοι των Σχολείων. Και κυρίως οι μαθητές -και οι δάσκαλοι- θα ανακαλύψουν πτυχές της προσωπικότητάς τους που αγνοούν...

Γ. Μπαμπινιώτης,

Καθηγητής Γλωσσολογίας,

Πρόεδρος του Ελλ. Ιδρύματος Πολιτισμού, τ.

Πρύτανης του Παν/μίου Αθηνών

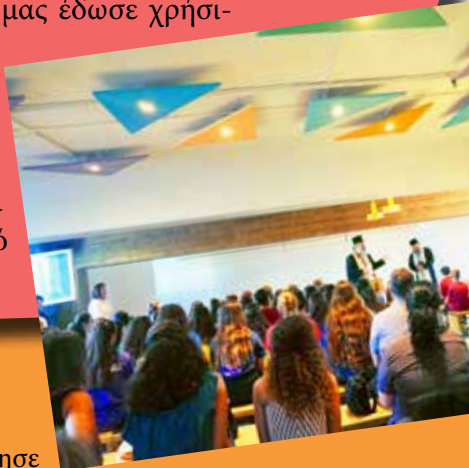
εκδηλώσεις χαράς και δημιουργίας

μ. Σεπτεμβρίου 2018

Το κουδούνι του Σχολείου χτύπησε και φέτος βρίσκοντάς μας να περιμένουμε με ανυπομονησία στο προαύλιο. Ο αρχιμ. π. Άνθιμος, εκπροσωπώντας τον Μητροπολίτη μας, τέλεσε την ακολουθία του Αγιασμού. Μας άγιασε, μας έδωσε χρήσιμες πνευματικές συμβουλές

και την ευχή του για το νέο σχολ. έτος. Η χάρη του Θεού ας μας ενισχύσει πνευματικά, ώστε να αντεπεξέλθουμε στον απαιτητικό αγώνα που μας περιμένει. Καλή σχολική χρονιά!

Η σχολ. χρονιά ξεκίνησε και για τους μικρούς μας φίλους, τους «μαθητές» του Παιδικού Σταθμού των Εκπ/ρίων μας. Άρχισαν το ταξίδι τους στη μάθηση με χαρά και ενδιαφέρον, όπως διαπιστώσαμε οι μαθητές που τους επισκεφτήκαμε. Ευχόμαστε να αποδώσει πολλά στη ζωή τους η ελληνορθόδοξη αγωγή που τους προσφέρουν οι νηπιαγωγοί τους μαζί με πολύ παι-

χνίδι και πλούσιες δραστηριότητες κι εμπειρίες. Χαιρόμαστε πολύ που υπάρχει στην πόλη μας ένας καλά οργανωμένος παιδικός σταθμός που δίνει αυτού του είδους την αγωγή!

Τα 22 νέα παιδιά της Α' Γυμνασίου καλωσορίσαμε στο Σχολείο μας. Αλλά κι αυτά με χαρά και κέφι βλέπουμε ότι ξεκίνησαν τη χρονιά τους. Τους ευχόμαστε το καλύτερο!

Η σχολική μας κοινότητα είχε την ευκαιρία να γιορτάσει στις 14 Σεπτεμβρίου την Ύψωση του Τιμίου Σταυρού με εκκλησιασμό στον ι. Ναό Αγ. Αναργύρων Καλαμακίου. Προσκυνησαμε τον Σταυρό του Κυρίου μας, κοινωνήσαμε, πήραμε ευλογία κι ένα κλαδάκι βασιλικό που μας πρόσφερε ο ιερέας...

Τη γιορτή της Αγ. Σοφίας & των θυγατέρων της (17 Σεπτ.) τιμήσαμε στο ι. παρεκκλήσιο, που βρίσκεται μέσα στο κτήριο του Παιδικού μας Σταθμού. Τη Θ. Λειτουργία τέλεσε ο π. Αθ. Κοντογιάννης, ως εκπρόσωπος του Σεβ. Μητροπολίτη μας, και κοινωνήσαν οι μικροί μαθητές.

Οι Παρατηρητές: Άνθ. Χαμάλης, Α' Λυκ. & Χρ. Γεραρής, Β' Γυμν.

Ο Πόντος δε να σβήσει, όταν ο ήλιος ανατείλει από τη Δύση

(Β' μέρος)

Όσο κι αν κόπιασαν οι γονείς μου να τον μεταπείσουν, στάθηκε αδύνατον. Με την καρδιά του γεμάτη λύπη ο πατέρας μου έφυγε για να ειδοποιήσει τους θείους μου. Το σύρσιμο ήμασταν όλο το σόι ανεβασμένοι στα κάρα μας και ξεκινούσαμε για την Τραπεζούντα. Ταξιδεύαμε τη νύχτα όσο πιο γρήγορα μπορούσαμε και την ημέρα κρυβόμασταν στα πυκνά δάση. Με τη βοήθεια του Θεού προλάβαμε χωρίς κανένα απρόοπτο να φτάσουμε στα προάστια της Τραπεζούντας.

Εκεί ο πατέρας μου ήξερε μερικούς καραβοκύρηδες Έλληνες. Πήγε να τους παρακαλέσει να μας βάλουν στο καράβι τους, αλλά εκείνοι ήταν ήδη πλήρεις και ετοιμάζονταν να σαλπάρουν για Κριμαία. Επομένως, η μόνη λύση που του έμενε ήταν να στραφεί στους Τούρκους καραβοκύρηδες. Εκείνοι, όταν τον έβλεπαν, πριν καν τους μιλήσει, του απαντούσαν ότι δεν επρόκειτο να σαλπάρουν παρά σε μια εβδομάδα. Σε τόσο λίγο διάστημα ο φανατισμός και η προπαγάνδα των Νεότουρκων είχε αλλοιώσει τα αισθήματα των τούρκων απέναντί μας. Ο πατέρας μου κατάλαβε ότι τον εκβίαζαν για να τον εκμεταλλευτούν. Αμέσως έδωσε τις περισσότερες λίρες μας και ο Τούρκος δέχτηκε να βάλει στο σαπιοκάραβό του το μισό μας σόι, με επιπλέον πληρωμή για κάθε άτομο που θα έμπαινε. Αφού δεν είχαμε άλλη επιλογή δεχτήκαμε την αισχροκερδή συναλλαγή, που μας κόστισε μια περιουσία. Αλλά, ποιος υπολογίζει τέτοιες ώρες τα χρήματα; Μόνη μας σκέψη να σώσουμε το κεφάλι μας, που νιώθαμε να μην στέκει καλά στους ώμους μας. Δύο θείοι μου, που είχαν λιγότερα παιδιά, μπήκαν σε ένα άλλο τούρκικο πλοιάριο με διπλάσια χρήμα-

τα από ό,τι εμείς. Στην ανάγκη μας οι τούρκοι καραβοκύρηδες έβγαλαν όσα δεν είχαν κερδίσει σε χρόνια δουλειάς.

Το καράβι μας ήταν φίσκα γεμάτο. Επιτέλους, λίγο αργότερα σαλπάρουμε με προορισμό την Κωνσταντζα. Το ταξίδι μας δεν ήταν καθόλου εύκολο. Η θαλασσοταραχή μάς προκαλούσε ναυτία, ο βόρειος άνεμος μάς πάγωνε. Τότε ήταν που αρρώστησε η αδερφή μου η Σουμέλα. Φάρμακα δεν είχαμε και με τα γιατροσόφια ο πυρετός της μικρής δεν έπεφτε. Ένας ιερέας που ταξίδευε μαζί μας σταύρωσε την Σουμέλα μας με ένα Σταυρό που του είχε χαρίσει ο Άγιος σήμερα Αρσένιος ο Καππαδόκης. Μέσα σε μια ώρα ο πυρετός της αδερφής μου είχε υποχωρήσει και όλοι αναπνεύσαμε ανακουφισμένοι. Ο πατέρας μου σ' όλη την διάρκεια του ταξιδιού δεν αποχωρίστηκε τα άρματα του, επειδή φοβόταν μήπως ο τούρκος αλλάξει ρότα και πάει στην Κωνσταντινούπολη, για να μας παραδώσει στις τούρκικες αρχές. Το υπόλοιπο ταξίδι πέρασε με την προσδοκία τού αύριο, το οποίο διαγραφόταν ζοφερό και αβέβαιο. Επιτέλους, μετά από 3 μέρες ενός πολυτάραχου ταξιδιού, είδαμε στον ορίζοντα να διαγράφονται τα σπιτάκια της Κωνσταντζας. Μόλις αποβιβαστήκαμε, αναζητήσαμε την εκεί ελληνική πρεσβεία. Παρόλο που ήταν πολύ πρωί, ο πρέσβης μάς καλοδέχτηκε. Μας φίλεψε ό,τι του βρέθηκε εκείνη την ώρα κι εμείς φάγαμε

σαν να ήμασταν νηστικοί για χρόνια. Στη συνέχεια του διηγηθήκαμε τις περιπέτειές μας μέχρι να φτάσουμε. Μας ρώτησε πόσα χρήματα μας είχαν απομείνει και τότε συνειδητοποιήσαμε σε πόσο αξιοθρήνητη κατάσταση βρισκόμασταν. Δεν μας είχαν απομείνει παρά ελάχιστες τουρκικές λίρες και λίγα κοσμήματα, εκτός από τις εικόνες, που δεν μπορούσαμε να διανοηθούμε να τις αποχωριστούμε. Ο Έλληνας πρέσβης προσφέρθηκε να μας εξασφαλίσει τα σιδηροδρομικά εισιτήρια μέχρι τη Θεσσαλονίκη. Από ευγνωμοσύνη ο πατέρας μου θέλησε να του δώσει τα λιγοστά κοσμήματά μας, αλλά εκείνος αντέδρασε.

- Όχι, αγαπητέ μου Γεώργιε. Αυτά θα τα κρατήσεις για την οικογένειά σου. Μην ξεχνάς ότι στην Ελλάδα που θα πας, θα σου χρειαστούν.

Έπειτα από λίγες μέρες, αφού περιμέναμε άσκοπα τους θείους μου, αποφάσισαν οι μεγάλοι να αναχωρήσουμε. Πριν φύγουμε, ο πατέρας μου παρακάλεσε τον πρέσβη να τους έχει υπ' όψιν του και να τους στείλει στη Θεσσαλονίκη, αν τους ανταμώσει πουθενά. Ο πρέσβης τον διαβεβαίωσε πως θα έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι του, όπως άλλωστε το είχε αποδείξει και με εμάς. Έτσι την επόμενη

ημέρα ξεκινήσαμε το ταξίδι για την Θεσσαλονίκη σιδηροδρομικώς. Η διαδρομή ήταν αρκετά ωραία και εμείς τα παιδιά απολαύσαμε αυτό το πρώτο μας ταξίδι με τραίνο. Όμως οι γονείς μου ήταν αφοσιωμένοι στις έγνοιες τους και δεν πολυπρόσεχαν τα τοπία έξω. Στο τέλος του ταξιδιού μας, μας επιφυλασσόταν μια έκπληξη: Μόλις βγήκαμε από το τραίνο, είδαμε να μας περιμένει η αδερφή του παππού, η θεία Ευδοκία. Η καημένη η θεία δεν μας ρώτησε τίποτα για όσους δεν είδε μαζί μας, μη θέλοντας να ξύσει τις ανοιχτές πλη-

γές μας.

Τα πρώτα χρόνια ήταν πολύ δύσκολα. Φυσικά, ήταν θεόσταλτη ευλογία το γεγονός ότι είχαμε την θεία να μας βοηθάει, αλλά αυτό από μόνο του δεν έλυνε τα προβλήματά μας. Πρώτα απ' όλα, οι γηγενείς Έλληνες μας αντιμετώπιζαν σαν ξένους, όπως έκαναν λίγο αργότερα και με τους Σμυρνιούς πρόσφυγες. Βέβαια, εμείς δεν το βάζαμε κάτω. Οι τόσες δυσκολίες που είχαμε περάσει, μας είχαν πείσει ότι τίποτα δεν καταφέρνεις αν τα παρατήσεις. Με αυτές τις σκέψεις καταφέραμε να αψηφήσουμε τα πικρόχολα σχόλια των γηγενών Ελλήνων και να προοδεύσουμε, ξεκινώντας από το μηδέν.

-Πολύ εντυπωσιακή η ιστορία σου παππού. Δεν μας είπες όμως, τι έγινε με τους θείους σου και τον παππού σου;

-Καλά κάνεις και ρωτάς παιδί μου. Αυτό είχα σκοπό να σας πω τώρα. Λοιπόν, όπως μάθαμε αργότερα, το καράβι στο οποίο είχαν μπει οι θείοι μου με τις οικογένειές τους συνάντησε μεγάλη θαλασσοταραχή, πράγμα καθόλου παράξενο για τον Εύξεινο Πόντο και εξαναγκάστηκε να αράξει στην Κριμαία. Εκεί οι θείοι μου και η οικογένειά τους αγωνίστηκαν πολύ και μετά από πολλές θυσίες έφτιαξαν μεγάλες περιουσίες. Δυστυχώς, τα πράγματα στην Ρωσία εκείνης της εποχής ήταν ασταθή. Έτσι, μόλις ιδρύθηκε η Ε.Σ.Σ.Δ., άρχισε ο πόλεμος κατά των χριστιανών και επειδή δεν δέχθηκαν να αρνηθούν τον Θεό, κατέληξαν στην Σιβηρία. Από εκεί γλίτωσε μόνο ένας ξάδελφος μου, ο οποίος ήρθε με την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος στην Ελλάδα.

-Τι κρίμα! Να γλιτώσουν από τους Τούρκους και να θανατωθούν από τους Σοβιετικούς!... Κι ο παππούς σου;

-Όσο για τον παππού μου, το πώς γλίτωσε είναι ένα θαύμα. Μόλις πήγε στο μοναστήρι της Παναγίας της Σουμελά, ενημέρωσε τους μοναχούς για τα άσχημα μαντάτα. Μαζί με τον Γέροντα Αμβρόσιο, έθαψαν την θαυματουργή εικόνα της Παναγίας, μαζί με το Ευαγγέλιο του Οσίου Χριστοφόρου και τον

Σταυρό με το Τίμιο Ξύλο του Αυτοκράτορα Μανουήλ του Κομνηνού σε μυστικό μέρος, για να τα γλυτώσουν από την καταστρεπτική μανία των Τούρκων και ετοιμάστηκαν να φύγουν. Όμως του παππού μου δεν του έκανε καρδιά να φύγει από το αγαπημένο του μοναστήρι. Έτσι, μάζεψε τα λιγοστά πράγματά του και, μόλις κατάλαβε ότι οι Τούρκοι έρχονταν προς το μοναστήρι, κρύφθηκε σε ένα μυστικό τούνελ, που ένωνε το βόρειο μέρος της μονής με ένα παρεκκλήσι. Για όσο καιρό οι Τούρκοι λεηλατούσαν το μοναστήρι, εκείνος έμενε εκεί μέσα, παρακολουθώντας την καταστροφή του αγαπημένου του μοναστηριού. Όταν έφυγαν, προσευχήθηκε στην Παναγία να τον αξιώσει να την πάει στην Ελλάδα. Ύστερα έφυγε και πήγε στο σπίτι ενός Τούρκου φίλου του. Εκείνος με κίνδυνο της ζωής του τον δέχθηκε, τον έκρυψε και τον παρουσίαζε σαν αδερφό του στους υπόλοιπους Τούρκους. Αργότερα, που υπογράφηκε η συνθήκη της Λωζάννης περί ανταλλαγής των πληθυσμών, ο παππούς μου δεν δήλωσε την ελληνική του καταγωγή και παρέμεινε εκεί, θέλοντας να φυλάξει μέχρι το τέλος της ζωής του την Παναγία. Όλα αυτά τα χρόνια διατηρούσαμε μυστική αλληλογραφία μέσω της ελληνικής πρεσβείας. Ως Τούρκος υπήκοος διέπρεψε, και μάλιστα, παρά τα χρόνια του, διατηρούσε χρυσοχοείο στην Τραπεζούντα. Όμως, ποτέ δεν ξέχασε την υπόσχεσή του στην Παναγία και τακτικά άναβε κερί στο άδειο μοναστήρι. Όταν, μετά από πολλά χρόνια οι Πόντιοι που είχαν καταφύγει στην Ελλάδα ζήτησαν από τον μητροπολίτη Τραπεζούντας Χρυσάνθο να αναλάβει να βρει την εικόνα της Παναγίας, ο μητροπολίτης απευθύνθηκε στον Γέροντα Αμβρόσιο που είχε καταφύγει στην Μακεδονία κι εκείνος μέσω της ελληνικής πρεσβείας στον παππού μου, διότι ήταν ο μόνος που ήξερε και μπορούσε να πάει να ξεθάψει την εικόνα. Μαζί με την εικόνα της Παναγίας ήρθε κι εκείνος στην Ελλάδα. Έζησε μέχρι τα βαθιά γεράματά του και αξιώθηκε να δει το μοναστήρι της Παναγίας της Σουμελά στην Βέροια.

-Παππού, με όλα αυτά που μας είπες, θέλω πολύ να πάω στον Πόντο.

-Αφού το θέλεις, ας προσπαθήσουμε να πείσουμε τους γονείς σας να πάμε όλοι μαζί, γιατί κι εγώ το θέλω πολύ και δεν θα ζήσω για πολύ ακόμα.

Μετά από μερικούς μήνες, όλη μας η οικογένεια σαλπάρουμε για την Τραπεζούντα. Από εκεί πήγαμε οδικώς στην Αργυρούπολη, όπου ο παππούς βρήκε τα παιδιά του φίλου του παππού του, που τον έσωσε, και τα ευχαρίστησε. Για τελικό μας προορισμό αφήσαμε το όνειρο του παππού, την Παναγία την Σουμελά. Τι να σας περιγράψω από εκεί πέρα; Την νοσταλγία του παππού μου, που δεν μπορούσε να περιμένει τότε θα φτάναμε και πήρε τον ανήφορο μόνος του; Ή μήπως την συγκίνηση που όλοι νιώσαμε μόλις μπήκαμε στο μισοερειπωμένο μοναστήρι; Εκεί έδωσα υπόσχεση στην Παναγία να παλέψω για την αναγνώριση των εγκλημάτων που διέπραξε η Οθωμανική αυτοκρατορία εναντίον των προγόνων μου των Ποντίων.

Στην επιστροφή περάσαμε από ένα χωριό, όπου σταματήσαμε, γιατί μας είχε τελειώσει το νερό. Εκεί ο μικρός μου αδερφός είχε την έμπνευση να ρωτήσει τη γιαγιά που μας κέρασε δροσερό νερό πώς την έλεγαν.

-Φατιμέ, γιε μου, μας απάντησε σε άπταιστα ελληνικά η γιαγιά.

-Μα τότε, τι είσαι;

-Εγώ τούρκικα δεν ξέρω και τα ρωμαίικα από τον αέρα δεν τα 'μαθα.

Το περιστατικό αυτό θα μείνει ανεξίτηλα χαραγμένο στη μνήμη μου για πάντα. «Ξηρανθήτω ημίν ο λάρυγξ, εάν επιλαθώμεθά σου, ω πάτριος ποντία γη.»

Μαριάννα Χαμάλη, Α' Λυκ.

(Το διήγημα απέσπασε το 3ο Βραβείο στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό για τον Ποντιακό Ελληνισμό 2018)

“ΜΑΘΗΤΕΥΟΝΤΑΣ” κοντά στους Αγίους

ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΚ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ

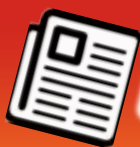
Από μικρός ο Ιωάννης προσπαθούσε να μιμηθεί τη ζωή του ιερέα πατέρα του. Το 1770 οι ορδές του Αλβανού Χατζή Οσμάν έφτασαν και στον τόπο του. Σκότωσαν τον πατέρα του και αιχμαλώτισαν τη μητέρα του και τον ίδιο. Ο Τούρκος αφέντης που τους αγόρασε ως δούλους δεν είχε παιδιά και, βλέποντας ότι ο Ιωάννης ήταν πολύ έξυπνος, πειθαρχικός και σβέλτος στη δουλειά, θέλησε με τη γυναίκα να τον κάνουν ψυχοπαίδι τους. Από τη στιγμή εκείνη προσπαθούσαν καθημερινά να τον κάνουν να αρνηθεί την πίστη του, αρχικά με κολακείες και υποσχέσεις και κατόπιν με φοβέρες και βασανισμούς. Μάλιστα, η γυναίκα του αφεντικού του επιστράτευσε και μαγείες και σατανικά γητεύματα, για να τον κάνει να κυριευτεί από σαρκικές επιθυμίες και να τον τουρκέψει. Ωστόσο, με τη βοήθεια της θ. Χάρης, ο Ιωάννης έμενε ακλόνητος στην πίστη του. Μια μέρα ο αφέντης του, αγανακτισμένος από την αντίστασή του, τον οδήγησε στο τζαμί. Εκεί μαζεύτηκαν πολλοί Αγαρηνοί, που τον βασάνισαν με χτυπήματα για να τον εξισλαμίσουν, αλλά και πάλι χωρίς αποτέλεσμα. Όταν έφτασε ο Δεκαπενταύγουστος, ο Ιωάννης θέλησε να κρατήσει τη νηστεία και γι' αυτό τα αφεντικά του τον έκλεισαν σε έναν στάβλο για όλο το δεκαπενθήμερο. Πότε τον άφηναν νηστικό για μέρες, πότε τον κρεμούσαν και πότε τον χτυπούσαν με σπαθί, προσπαθώντας να τον κάνουν να φάει. Αλλά και η μητέρα του, βλέποντάς τον να υποφέρει, του έλεγε: «Φάε, παιδί μου, από αυτά τα φαγητά, για να μην πεθάνεις και ο Θεός και η Παναγία σε συγχωρούν, γιατί δεν το κάνεις με το θέλημά σου αλλά από ανάγκη». Σε όλα αυτά ο Ιωάννης δεν λύγισε. Και προς τη μητέρα του έλεγε: «Γιατί κάνεις έτσι, μητέρα μου, και για ποιον λόγο κλαις; Γιατί δεν μιμείσαι κι εσύ τον πατριάρχη Αβραάμ, που για την αγάπη του Θεού θέλησε να θυσιάσει τον μοναδικό του γιο; Εγώ είμαι γιος παπά και πρέπει να φυλάγω καλύτερα από τους γιους των λαϊκών τους νόμους και τα έθιμα της Εκκλησίας μας. Όταν δεν φυλάμε τα μικρά, πώς μπορούμε να φυλάξουμε τα μεγάλα;» Τελικά, βλέποντας αυτή τη στάση, εξαγριωμένος ο Τούρκος του έδωσε μια θανατηφόρα μαχαίριά στην καρδιά. Η ψυχή του αγίου πέταξε για τον ουρανό. Τη μνήμη του τιμούμε στις 21 Οκτωβρίου.

ΑΓ. ΦΟΙΒΗ

Η Αγία Φοίβη ήταν εξαιρετική ψυχή με πολλά πνευματικά ενδιαφέροντα. Γι' αυτό και, όταν ο Απ. Παύλος επισκέφτηκε τις Κεχρεές της Κορίνθου και κήρυξε τη διδαχή του Χριστού, εκείνη ακολούθησε τον κήρυκά Του. Με ιδιαίτερη αφοσίωση και τόλμη διακονούσε τα μέλη της τοπικής Εκκλησίας και τον ίδιο τον Απόστολο, ώστε ο τελευταίος να γράψει σε επιστολή του πως η Φοίβη έγινε προστάτης δική του και πολλών άλλων, αποκαλώντας την αδερφή του. Είναι η πρώτη γυναίκα που αναφέρεται στην Κ. Διαθήκη ως Διακόνισσα, ένα υψηλό υπόρρηγμα. Και ανταποκρίθηκε απόλυτα στις ανάγκες του διακονήματός της. Ο Απόστολος των εθνών της εμπιστευόταν όλο του τον μόχθο για το Ευαγγέλιο του Χριστού. Αυτό το συμπεραίνουμε από το γεγονός ότι η επιστολή του «Προς Ρωμαίους» έφτασε στη Ρώμη στα χέρια της Φοίβης. Η Αγία Φοίβη ήταν μια λαμπρή συνεργάτρια του Αποστόλου των Εθνών που μας διδάσκει το εξής μήνυμα: να φιλοδοξούμε να γίνουμε κι εμείς συνεργάτες των κηρύκων του Ευαγγελίου, που βαδίζουν στα ίχνη του Αποστόλου Παύλου και μοχθούν και αυτοί στη διακονία της ιεραποστολής. Η μνήμη της τιμάται στις 3 Σεπτεμβρίου. Ας ακολουθήσουμε το παράδειγμά της.

Μαρ.-Ανδρ. Ανδρέου & Δέσπ. Κόντη, Α' Λυκ.

ΟΙ BOMBΑΡΔΙΣΜΟΙ

ΤΟΥ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ήταν τόσο ισχυροί και μαζικοί, που δεν προκάλεσαν μόνο πολυάριθμα θύματα και τεράστιες καταστροφές

στο έδαφος, αλλά άφησαν το αποτύπωμά τους στην ατμόσφαιρα της Γης, ως τα σύνορα του διαστήματος, σύμφωνα με νέα βρετανική επιστημονική μελέτη. Εξασθένησαν την ιονόσφαιρα, το ανώτερο τμήμα της ατμόσφαιρας που συνορεύει με το διάστημα. Η ιονόσφαιρα, η οποία επηρεάζεται σημαντικά από τις μεταβολές της ηλιακής δραστηριότητας και του διαστημικού καιρού, επηρεάζει τις σύγχρονες τεχνολογίες όπως τις ραδιοεπικοινωνίες, τα συστήματα GPS, τα ραδιοτηλεσκόπια, τα ραντάρ έγκαιρης προειδοποίησης κ.ά. «Είναι εντυπωσιακό να βλέπει κανείς ότι τα κύματα των ανθρωπογενών εκρήξεων μπορούν να έχουν επιπτώσεις ως τα άκρα του διαστήματος. Κάθε επιδρομή απελευθέρωσε την ενέργεια τουλάχιστον 300 αστραπών. Η τρομερή αυτή δύναμη μας επέτρεψε να υπολογίσουμε με ποιο τρόπο τα γεγονότα στην επιφάνεια της Γης μπορούν επίσης να επηρεάσουν την ιονόσφαιρα», ανέφερε ειδικός. Να, λοιπόν, άλλη μια αρνητική επίπτωση, που έρχεται να προστεθεί στα άλλα πολλά κακά του πολέμου...

ΑΡΧΑΙΟ KOMIK

εντοπίστηκε σε τάφο του 1ου αιώνα μ.Χ. στην Ιορδανία. Οι τοιχογραφίες που στολίζουν τους τοίχους και την οροφή του τάφου αποδείχτηκαν πολύ

ενδιαφέρουσες. Παρουσιάζουν εικόνες από την καθημερινή ζωή και από τον κόσμο των θεών, στις οποίες διακόσιες εξήντα φιγούρες ανθρώπων, θεών και ζώων συνοδεύονται από περίπου 60 μικρές λεζάντες, σε μια τεχνική που θυμίζει τα σύγχρονα κόμικς. Όπως και σ' αυτά, οι λεζάντες περιγράφουν τι λένε ή τι κάνουν οι διάφοροι χαρακτήρες. Ο συνδυασμός αυτός εικόνας-κειμένου είναι εκπληκτικός, ωστόσο η παρουσίαση αυτή σε στυλ κόμικ δεν είναι μοναδική. Και οι αρχαίοι Αιγύπτιοι έβαζαν λεζάντες σε κάποιες τοιχογραφίες τους προκειμένου να διηγηθούν μια ιστορία. Το ξεχωριστό χαρακτηριστικό που έχουν τα ευρήματα του τάφου της Ιορδανίας είναι ότι «τα περίπου 60 κείμενα είναι στα αραμαϊκά, τη γλώσσα της περιοχής, είναι όμως γραμμένα με ελληνικά γράμματα». Ο συνδυασμός των δύο αυτών γλωσσών είναι πολύ σπάνιος και γι' αυτό τον λόγο οι αρχαιολόγοι πιστεύουν ότι οι στιχομυθίες που εντοπίστηκαν μπορούν να βελτιώσουν την κατανόησή μας της δομής και της εξέλιξης των αραμαϊκών.

ΜΙΑ ΑΛΛΗ «ΚΙΒΩΤΟΣ

ΤΟΥ ΝΩΕ» θα σώσει ξανά τον κόσμο; Ομάδα επιστημόνων στις ΗΠΑ ζητά να δημιουργηθεί μια παγκόσμια μικροβιακή «Κιβωτός του

Νώε» για όλα τα είδη μικροοργανισμών που ζουν πάνω και μέσα στους ανθρώπους, κάτι που, όπως λένε, θα βοηθήσει στην υγεία της ανθρωπότητας σε βάθος χρόνου. Τα μικρόβια, τα οποία θα έχουν συλλεχθεί από διάφορους ανθρώπινους πληθυσμούς, ιδίως

από πιο πρωτόγονους, που δεν έχουν εκτεθεί πολύ σε αντιβιοτικά, επεξεργασμένα τρόφιμα και χημικά, θα διασφαλίσουν ότι δεν θα χαθεί η μικροβιακή βιοποικιλότητα. Τα μικρόβια συν-εξελίχθηκαν με τους ανθρώπους σε μια περίοδο εκατοντάδων χιλιάδων ετών. Μας βοηθούν να χωνέψουμε την τροφή, ενισχύουν το ανοσοποιητικό σύστημά μας και μας προστατεύουν από άλλα μικρόβια εισβολείς. Μέσα στις πρόσφατες λίγες γενιές όμως, έχουμε δει μια συνταρακτική απώλεια της μικροβιακής ποικιλότητας, η οποία σχετίζεται με την αύξηση παγκοσμίως των ανοσολογικών και άλλων διαταραχών. Οι επιστήμονες που προτείνουν την μικροβιακή «Κιβωτό του Νώε», πιστεύουν ότι κάποια μέρα στο μέλλον θα είναι δυνατό να εμποδίσουν μια ασθένεια, εισάγοντας ξανά χαμένα «καλά» μικρόβια στον ανθρώπινο οργανισμό.

είδη πουλιών και 14 είδη ψαριών, ενώ αρδεύεται από τα νερά της 150.000 στρέμματα γης.

ΕΝΑ ΑΓΟΡΙ-ΠΟΜΠΟΤ,

που θα δείχνει ότι πονάει σχεδίασε μια εταιρεία προσομοιωτών υγιεινής φροντίδας. Ο σχεδιασμός του ρομπότ αυτού, που ακούει στο όνομα HAL, έχει σκοπό να βοηθήσει σπουδαστές ιατρικών σχολών να αποκτήσουν ειδικές δεξιότητες, απαραίτητες για την διάγνωση, τη θεραπεία αλλά και την επικοινωνία με μικρούς ασθενείς. Ο HAL θα μπορεί να απαντά και να μιμείται μια σειρά από συναισθηματικές καταστάσεις όπως ο παρατεταμένος πόνος, ο θυμός, το άγχος, ή έκπληξη, το κλάμα, το χασμουρητό, η ανησυχία κ.ά. Είναι εξοπλισμένος με διαδραστικά μάτια, καρδιά, ήχους πνευμόνων και εντέρων, δάχτυλα που ματώνουν και καρδιακό παλμό. Μπορεί να «πάθει» καρδιακή ανακοπή, δέχεται να του κάνουν τεστ γλυκόζης (ειδική βελόνα στο δάχτυλο) και έλεγχο σε πραγματικό χρόνο του ποσοστού κορεσμού οξυγόνου. Ακόμη μπορεί να δεχθεί κάποιες χειρουργικές επεμβάσεις στο πλαίσιο παροχής πρώτων βοηθειών. Τέλος, το ισχυρό λειτουργικό του θα δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να δημιουργούν τις δικές τους εκφράσεις προσώπου και συναισθήματα, ώστε να διευρύνουν τη γκάμα της μαθησιακής εμπειρίας. Οι σπουδαστές της νοσηλευτικής και της ιατρικής θα έχουν πλέον έναν ακόμη λόγο να χαίρονται, αφού έτσι θα εξυπηρετείται καλύτερα η εκπαίδευσή τους.

Ο δικός σας ρεπόρτερ...

Η ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΗ ΛΙΜΝΗ ΚΑΡΛΑ,

μεταξύ Λάρισσας και Μαγνησίας, που είχε αποξηρανθεί το 1962, έχει πλέον ανασυσταθεί. Το έργο αυτό θεωρείται το μεγαλύτερο περιβαλλοντικό έργο στα Βαλκάνια και από τα μεγαλύτερα της Ευρώπης. Οι αρμόδιοι τονίζουν ότι «με το συγκεκριμένο έργο αναβιώνει και ζωντανεύει ένα κατεστραμμένο οικοσύστημα, αφού η λίμνη Κάρλα θα δημιουργήσει εκ νέου την χαμένη βιοποικιλότητα στην περιοχή. Είναι μία μεταμόρφωση όχι μόνο της λίμνης, αλλά της οικονομίας». Ο περιφερειάρχης Θεσσαλίας σημείωσε ότι στην ανασυσταθείσα λίμνη Κάρλα ζούν 181

► Τα γρήγορα παπούτσια

Μια φορά και έναν καιρό ήταν μια οικογένεια που αγαπούσε τον αθλητισμό, αλλά ο μικρός τους γιος δεν τα κατάφερε πολύ καλά στα αγωνίσματα. Στενοχωριόταν γι' αυτό τόσο πολύ, που δεν ήθελε να συμμετέχει ούτε στους σχολικούς αγώνες.

Οι γονείς του αποφάσισαν να τον βοηθήσουν. Μια μέρα λοιπόν ο πατέρας του, γυρνώντας από τη δουλειά, του είπε γεμάτος χαρά: «Κωστάκη, σου έφερα ένα δώρο». Ο Κωστάκης άνοιξε το κουτί και είδε ένα ζευγάρι αθλητικά παπούτσια. «Είναι πολύ ωραία», είπε ενθουσιασμένος, «Τα έχω δει που τα διαφημίζουν. Όταν τα φοράς τρέχεις πολύ γρήγορα!», φώναξε. «Σου τα πήρα για τους σχολικούς αγώνες. Θα τα φοράς και στις προπονήσεις που θα κάνουμε μαζί», είπε ο πατέρας του.

Από την επόμενη μέρα άρχισαν τις καθημερινές τους προπονήσεις, μέχρι την ημέρα των σχολικών αγώνων. Όλον αυτόν τον καιρό ο Κωστάκης πήγαινε στις προπονήσεις φορώντας τα γρήγορα παπούτσια του και ήταν χαρούμενος, γιατί πήγαινε καλά και πίστευε ότι με αυτά τα παπούτσια θα έβγαινε νικητής.

Την ημέρα των σχολικών αγώνων ο Κωστάκης κέρδισε! Όταν πήγαν σπίτι, ο πατέρας του είπε ότι αυτά τα παπούτσια δεν σε κάνουν να τρέχεις πιο γρήγορα, απλά στη ζωή κερδίζεις όταν πιστέψεις στον εαυτό σου και προσπαθήσεις πολύ!..

Χρήστος Κούτρας, Α' Γυμνασίου

► Όταν το παρελθόν γίνεται μέλλον...

Αφηγητής: Μια φορά κι έναν καιρό...

Παιδί: Όχι, όχι, όχι! Δεν μου αρέσει η αρχή. Έτσι αρχίζουν όλα τα συνηθισμένα παραμύθια.

Αφηγητής: Μα κι αυτό παραμύθι δεν είναι;

Παιδί: Ναι, αλλά δεν είναι σαν τα άλλα! Άσε με να το διηγηθώ εγώ... Λοιπόν, στο μακρινό μέλλον, τότε που τα αυτοκίνητα θα πετούν και τα σπίτια θα είναι στα σύννεφα, ένα αγόρι ζει μόνο του, αφού οι γονείς του έχουν πεθάνει και το ορφανοτροφείο όπου μεγάλωσε έχει κλείσει, για να γίνει ένα σουπερ μάρκετ... Μπορεί να ζει στη σκληρή πραγματικότητα, αλλά η καρδιά του είναι σαν ενός πολύ μικρού παιδιού.

Αυτό το παιδί λοιπόν μένει σε μια χώρα ονόματι Νεανιστάν, όπου το να θυμάσαι ή να επισκέπτεσαι το παρελθόν (μιας και υπάρχουν χρονομηχανές) είναι απαγορευτικά απαγορευμένο. Το παιδί όμως είναι ένας «παράνομος», αφού θυμάται και επισκέπτεται το παρελθόν με τη σκέψη-φαντασία του.

Αφηγητής: Και καλά, ποιο είναι αυτό το παρελθόν; Για πες μας!

Παιδί: Αααχ! Τίποτα δεν καταλαβαίνεις! Φάε εσύ και άσε εμένα να διηγηθώ την ιστορία μου. Πού είχα μείνει τώρα; Α, ναι! Αυτός λοιπόν μένει μαζί με τα τρία σκανταλιάρικα ανιψάκια του. Τα μαλώνει

και τους φωνάζει συνεχώς.

Μια μέρα που τα μάλωνε, γιατί έπαιζαν κυνηγητό σε όλο το σπίτι, του έρχεται μια ιδέα, εξαιτίας ενός άλμπουμ που έπεσε στο κεφάλι του πάνω από το ράφι. Βλέπει μέσα παλιές φωτογραφίες που ήταν μαζί με τους γονείς του, πριν πεθάνουν φυσικά (βέβαια κι αυτό απαγορευμένο ήταν). Σκέφτηκε λοιπόν να χρησιμοποιήσει τη χρονομηχανή του προπροπροάππου του, για να τους σώσει. Καλεί έναν πολύ καλό φίλο του τεχνολόγο, για να τον βοηθήσει. Πηγαίνει στη μυστική

ντουλάπα, μπαίνει στο μυστικότατο ασανσέρ, βγαίνει στο μυστικότατο υπόγειο και μπαίνει στην πολύ πιο μυστική χρονομηχανή του. Εξηγεί στον φίλο του πώς λειτουργεί, ώστε να πατήσει εκείνος το κουμπί απ' έξω – βλέπετε η χρονομηχανή του ήταν παλιό μοντέλο, του 3000 μ.Χ.–, μπαίνει στη χρονομηχανή κι εύχεται στον εαυτό του καλή τύχη...

Η μηχανή μπαίνει σε λειτουργία. Κάποια στιγμή φτάνει εκεί όπου τόσο καιρό πήγαινε με τη σκέψη του! Φτάνει ακριβώς στο χρονικό σημείο για να τα διορθώσει όλα. Είναι 3576 μ.Χ. Η στιγμή του μοιραίου δυστυχήματος...

Τρέχει γρήγορα στους γονείς του, τους εξηγεί ακριβώς τον κίνδυνο που τους απειλεί και δεν τους αφήνει να μπουκ στο μοιραίο τρένο. Είναι τόσο χαρούμενος κι ευτυχισμένος!.. Κάθεται με τους γονείς του σε ένα φέκα (καφέ του μέλλοντος) κι

απολαμβάνει...

Τώρα είναι η ώρα να «γυρίσουν» μπροστά, στην εποχή του. Φτάνουν στο σπίτι του, ευχαριστεί τον φίλο του και τρέχει να πει τα ευχάριστα νέα του στα ανιψάκια του... Μα πουθενά δεν τα βρίσκει. Πάει να ψάξει στην κουζίνα και βλέπει εκεί τους γονείς του με ένα μικρό κοριτσάκι. Τους αγκαλιάζει και τους ρωτάει ποιο είναι αυτό το κοριτσάκι. Εκείνοι του απαντούν ότι είναι η αδελφή του. Πηγαίνει στο δωμάτιό του και τα ξανασκέφτεται όλα. Και καταλαβαίνει τι έχει συμβεί. Δεν πρόλαβε να γνωρίσει την αδελφή του, η οποία πέθανε πριν αυτός γεννηθεί. Δεν πρόλαβε να νιώσει την αδελφική αγάπη. Γι' αυτό και δεν αγάπησε σωστά και πραγματικά τα παιδιά της, τα ανίψια του. Από δω και πέρα παίρνει τις αποφάσεις του. Γυρίζει στο σαλόνι, βλέπει τα μικρά να τρέχουν και να παίζουν παντού, τα αγκαλιάζει και τους λέει ότι είναι ό,τι πιο πολύτιμο έχει στη ζωή.

Καταλαβαίνετε ότι το παρελθόν μας βοηθά να κοιτάμε πιο σωστά το μέλλον. Κι όπως λέει ο Αλεξάντερ Γκράχαμ Μπελ «Όταν κλείνει μια πόρτα, μια άλλη ανοίγει. Αλλά εμείς κοιτάμε τόσο πολύ την κλειστή πόρτα, ώστε δεν βλέπουμε αυτή που έχει ανοίξει»...

**Ελένη Αγγελή,
Α' Γυμνασίου**

Συνηθισμένα λάθη στη χρήση της προστακτικής

Ένα πολύ συνηθισμένο λάθος στον γραπτό και τον προφορικό λόγο είναι να **βάζουμε αύξηση στην προστακτική**, κυρίως του **αορίστου**.

Το **σωστό** λοιπόν είναι (παραθέτουμε μερικά παραδείγματα):

- ✓ **ανάβαλε** και όχι ανέβαλε
- ✓ **ανάπτυξε** και όχι ανέπτυξε
- ✓ **αντιπαράβαλε** και όχι αντιπαρέβαλε
- ✓ **διάγραψε** και όχι διέγραψε
- ✓ **υπόδειξε** και όχι υπέδειξε

Όσον αφορά στην **ορθογραφία της προστακτικής έγκλισης** πρέπει να επισημανθεί ότι: Τα ρήματα σε **-ώ (2η συζυγία)** σχηματίζουν το β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου σε **-ήστε**, π.χ.:

αγαπήστε / ακολουθήστε

Τα ρήματα που λήγουν σε- **ίζω** σχηματίζουν το β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου σε **-ίστε**, τα

ρήματα που λήγουν σε **-ύζω** σε **-ύστε**, τα ρήματα που λήγουν σε **-είνω** σε **-είστε**, π.χ.

γυρίστε / καθαρίστε
δακρύστε / κατακλύστε
κλείστε

Τονισμός μονοσύλλαβων λέξεων

Οι μονοσύλλαβες λέξεις και όσες θεωρούνται μονοσύλλαβες (π.χ. όσες προέρχονται από συνίτηση, όπως γεια, γιος, νιος, πια, πιο κ.ά.) δεν τονίζονται. Βάζουμε τόνο μόνο στο διαζευκτικό **ή** και στα ερωτηματικά **πού και πώς**, παρ' ότι είναι μονοσύλλαβα, καθώς και στις εκφράσεις **πού και πού, πώς και πώς**.

Προσοχή! Όταν έχουμε παροξύτονη προστακτική και ακολουθούν δύο εγκλιτικά, ο τόνος σημειώνεται στο πρώτο εγκλιτικό, π.χ.:

γράψε μού το, γράψε μας το, γράψε μού τα, γράψε μάς τα

δείξε μού το, δείξε μας το, δείξε μού τα, δείξε μάς τα

Παν. Σκούρτη, Γ' Λυκείου

Οι σπίθες του Πυρσού

Γελοιογραφίες του 1940

Λύσεις προηγούμενου τεύχους

ΣΚΑΛΑ

- 1.ΘΕΣ 2.ΘΕΟΣ 3.ΘΑΛΗΣ 4.ΘΗΣΕΑΣ
- 5.ΘΕΡΙΝΟΣ 6.ΘΕΜΕΛΙΟΣ 7.ΘΕΟΚΡΙΤΟΣ
- 8.ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ 9.ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ
- 10.ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΣ 11.ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΙΦΟΣ

Κοφτερά μαχαίρια

ΟΙ ΜΠΑΛΕΣ

Η μπάλα 5.

ΤΑ ΡΟΛΟΓΙΑ

Κάτι δεν πάει καλά με αυτά τα δύο ρολόγια. Κάθε 24ωρο το ένα κερδίζει μία ώρα, ενώ το άλλο χάνει μία ώρα. Αν υποθέσουμε ότι ξεκινούν μαζί την Κυριακή στις 12 η ώρα, τότε θα αναδείξουν την ίδια ώρα και ποια ώρα θα δείξουν;

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Έξυπνος και ...χαζός

Πάει ένας έξυπνος σε ένα χαζό και του λέει:

-Θα κάνουμε ερωτήσεις ο ένας στον άλλον και για κάθε μία που θα απαντάς λάθος θα μου δίνεις 1 ευρώ, ενώ για κάθε μία που θα σου απαντάω εγώ λάθος θα σου δίνω 10 ευρώ, επειδή είμαι έξυπνος.

-Εε, Ο.Κ.

-Οραία. Ποια είναι η πρωτεύουσα της Βραζιλίας;

-Εε, δεν ξέρω. Πάρε 1 ευρώ.

-Πόσα χρώματα έχει το ουράνιο τόξο;

-Εε, δεν ξέρω. Πάρε 1 ευρώ.

-Τι γιορτάζουμε την 28η Οκτωβρίου;

-Εε, δεν ξέρω. Πάρε 1 ευρώ.

-Άντε, ρώτα με κι εσύ κάτι...

-Εε, Ο.Κ. Τι είναι πράσινο... πετάει... και βγάζει καπνό;

-(Σκέφτεται λίγο.) Δεν ξέρω! Πάρε 10 ευρώ, αλλά πες μου, τι είναι;

-Εε, δεν ξέρω. Πάρε 1 ευρώ!

Αγωγή, Γνώση, Δράση
και στον Παιδικό μας Σταθμό...

